

Bryssel 8. toukokuuta 2020
REV1 – korvaa 7. lokakuuta 2019
annetun tiedonannon

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA TUPAKKATUOTTEITA JA VASTAAVIA TUOTTEITA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020.³ Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin,⁵ EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen määräyksiä (katso jäljempänä osa B) sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa C).

---

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Neuvoja sidosryhmille

Tässä tiedonannossa esitettyjen seurausten huomioon ottamiseksi sidosryhmiä kehoitetaan erityisesti valmistautumaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä kuljetuksia koskevien vaatimusten täyttämiseen siirtymäkauden päättymisen jälkeen.

Huom.

Tässä tiedonannossa ei käsitellä

- välilliseen verotukseen (valmistevero ja arvonlisävero) liittyviä EU:n sääntöjä;
- EU:n tavaramerkkisääntöjä ja niiden täytäntöönpanoa; tai
- tupakkatuotteiden mainontaa ja sponsorointia koskevia EU:n sääntöjä ja audiovisuaalista kaupallista viestintää koskevia EU:n sääntöjä.

Näiden seikkojen osalta on valmisteilla tai on jo julkaistu muita tiedonantoja⁶.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ

Tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistapaa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 3 päivänä huhtikuuta 2014 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/40/EU⁷ ei enää siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁹. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

1. TUPAKKATUOTTEIDEN RAPORTOIMINEN JA SÄHKÖSAVUKKEIDEN ILMOITTAMINEN EU:N YHTEISEEN SÄHKÖISEEN PORTAALIIN (EU-CEG)

Direktiivin 2014/40/EU 5 artiklassa edellytetään, että tupakkatuotteiden valmistajien ja tuojien on toimitettava jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tiedot (ainesosat, päästöt ja tuotteen esittämistapa) kaikista EU:n markkinoille saatetuista tupakkatuotteista.

Lisäksi direktiivin 2014/40/EU 20 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden valmistajat ja tuojat ilmoittavat jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kaikista tällaisista tuotteista, joita ne aikovat saattaa EU:n markkinoille.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_fi

⁷ EUVL L 127, 29.4.2014, s. 1.

⁸ Tässä tiedonannossa oleva termi ”tupakkatuote” on luettava siten, että se sisältää myös ”vastaavat tuotteet”, tarpeen mukaan.

⁹ Direktiivin 2014/40/EU sovellettavuudesta Pohjois-Irlandiin, ks. tämän tiedonannon osa C.

Tupakkatuotteita ja sähkösavukkeita koskevien vaadittujen tietojen sähköinen toimittaminen tapahtuu EU:n yhteisen sähköisen portaalin (EU-CEG)¹⁰ kautta.

Direktiivissä 2014/40/EU vahvistettuja ilmoitusvaatimuksia ei enää siirtymäkauden päätyttyä sovelleta Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille saatettaviin tuotteisiin. EU-CEG-portaalin kautta ei voi enää toimittaa tietoja Yhdistyneelle kuningaskunnalle. Siirtymäkauden päättymisen jälkeen EU:n valmistajien ja tuojien on aiemmin toimitettujen ilmoitusten päivityksiä toimittaessaan varmistettava, että niissä ei enää mainita Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoita.

2. TUPAKKATUOTTEITA KOSKEVAT YHDISTETYT TERVEYSVAROITUKSET (VÄRIKUVAT)

Direktiivin 2014/40/EU 10 artiklassa asetetaan vaatimus, jonka mukaan vähittäismyyntipakkauksissa ja myyntipäällyksissä on oltava yhdistetyt terveysvaroitukset. Viranomaisten määräämät terveysvaroitukset koostuvat tekstistä ja sitä vastaavasta värikuvasta.¹¹

Nämä värikuvat ovat EU:n omistuksessa. Näin ollen Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille saatettavissa tupakkatuotteissa ei saa enää siirtymäkauden päättymisen jälkeen olla direktiivin 2014/40/EU mukaisia värikuvia.

3. YKSILÖLLISET TUNNISTEET

Direktiivin 2014/40/EU 15 artiklassa edellytetään, että kaikki tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkaukset merkitään yksilöllisellä tunnisteella.¹²

- Yhdistyneestä kuningaskunnasta EU:n markkinoille tuotavien tupakkatuotteiden on siirtymäkauden päättymisen jälkeen oltava EU:hun suuntautuvaa tuontia koskevien sääntöjen mukaisia. Näin ollen nämä tupakkatuotteet on merkittävä sen EU:n jäsenvaltion tunnisteiden antajan myöntämällä yksilöllisellä tunnisteella, jonka markkinoille tuotteet saatetaan.¹³
- Siirtymäkauden päättymisen jälkeen EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vietävien tupakkatuotteiden on oltava EU:n vientisääntöjen mukaisia. Näin ollen nämä tuotteet on merkittävä sen EU:n jäsenvaltion

¹⁰ https://ec.europa.eu/health/euceg/introduction_fi.

¹¹ Ks. komission delegoitu direktiivi 2014/109/EU, annettu 10 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/40/EU liitteen II muuttamisesta hyväksymällä tupakkatuotteissa käytettävien kuvavaroitusten arkisto, EUVL L 360, 17.12.2014, s. 22.

¹² Ks. komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/574, annettu 15 päivänä joulukuuta 2017, teknisistä standardeista tupakkatuotteiden jäljitettävyyjärjestelmän perustamista ja toimintaa varten, EUVL L 96, 16.4.2018, s. 7.

¹³ Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/574 4 artiklan 2 kohta.

tunnisteiden antajan myöntämällä yksilöllisellä tunnisteella, jossa tuotteet on valmistettu.¹⁴

4. TUOTTEIDEN LIIKKEITÄ KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN

Direktiivin 2014/40/EU 15 artiklassa ja täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/574 edellytetään, että tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten liikkeet kirjataan.¹⁵

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja päinvastoin liikkuvat tuotteet ovat joko vientiä tai tuontia ja ne on kirjattava sen mukaisesti.

5. ENSISIJAISET JA TOISSIJAISET TIETOVARASTOT

Direktiivin 2014/40/EU 15 artiklassa ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/574 24, 26 ja 27 artiklassa edellytetään sellaisen tiedontallennusinfrastruktuurin perustamista, jonka avulla tupakkatuotteet voidaan jäljittää (ensisijaiset tietovarastot kullekin valmistajalle ja viejälle ja toissijainen tietovarasto, joka sisältää kopion kaikista ensisijaisiin tietovarastoihin varastoiduista tiedoista).

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen

- kaikkien Yhdistyneen kuningaskunnan toimijoiden eli kansallisten viranomaisten, tunnisteiden antajan ja talouden toimijoiden yhteydet ensisijaisiin tietovarastoihin on katkaistava;
- kaikkien Yhdistyneen kuningaskunnan toimijoiden eli kansallisten viranomaisten, tunnisteiden antajan, sellaisten ensisijaisten tietovarastojen, joista yksinomaan Yhdistyneen kuningaskunnan alueelle sijoittautuneet valmistajat ja viejät ovat tehneet sopimuksia, sekä talouden toimijoiden yhteydet toissijaiseen tietovarastoon on katkaistava.

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvien tietojen on säilyttävä tietovarastojärjestelmässä, ja ne on varastoitava sovellettavien säilyttämiskäytänteiden mukaisesti.¹⁶

B. EROSOPIMUKSEN ASIAANKUULUVAT EROA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Erosopimuksen 41 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kaikki olemassa olevat ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat, jotka siirtymäkauden päättyessä oli saatettu laillisesti markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan edelleen asettaa saataville unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, ja niitä voidaan siirtää näiden kaksien markkinoiden välillä, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjälle.

---

¹⁴ Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/574 4 artiklan 4 kohta.

¹⁵ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/574 VI luku.

¹⁶ Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/574 25 artiklan 1 kohdan e alakohta ja 27 artiklan 10 kohta.

Talouden toimijan, joka vetoaa kyseiseen määräykseen, on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavara saatettiin markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen siirtymäkauden päättymistä.¹⁷

Kyseisen määräyksen soveltamista varten 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan tavaran ensimmäistä kertaa tapahtuvaa toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta.¹⁸ 'Tavaran toimittamisella jakelua, kulutusta tai käyttöä varten' tarkoitetaan sitä, että kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä tehdään olemassa olevasta ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevasta tavarasta sen valmistusvaiheen jälkeen kirjallinen tai suullinen sopimus, joka koskee tavaran omistusoikeuden tai minkä tahansa muun tavaraan kohdistuvan varallisuus- tai hallintaoikeuden siirtämistä, tai sitä, että tällaisesta tavarasta tehdään yhdelle tai useammalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle tarjous, joka koskee mainitun kaltaisen sopimuksen tekemistä.¹⁹

Esimerkki: Tupakkatuote, jonka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut valmistaja on myynyt Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tukkukauppiaille ennen siirtymäkauden päättymistä, voidaan edelleen tuoda jakelua varten EU:n jäsenvaltioon, joka edellyttää kulutusjäsenvaltion tunnistuskoodia ilman, että yksilöllistä tunnistetta tarvitsee korvata tuontituotteiden yksilöllisellä tunnisteella.²⁰

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa.²¹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määrääjain ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.²²

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.²³

¹⁷ Erosopimuksen 42 artikla.

¹⁸ Erosopimuksen 40 artiklan a ja b alakohta.

¹⁹ Erosopimuksen 40 artiklan c alakohta.

²⁰ Tämä ei vaikuta vaatimuksiin, jotka koskevat verotustarkoituksessa käytettäviä kansallisia tunnistemerkkejä pakkauksissa.

²¹ Erosopimuksen 185 artikla.

²² Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

²³ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että direktiiviä 2014/40/EU sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.²⁴

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon A ja B osassa olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Pohjois-Irlannissa markkinoille saatettavien tupakkatuotteiden on oltava direktiivin 2014/40/EU mukaisia;
- Pohjois-Irlannissa valmistetut ja EU:hun kuljetetut tupakkatuotteet eivät ole direktiivissä 2014/40/EU tarkoitettua tuontia (ks. edellä osa A);
- Pohjois-Irlannista Isossa-Britanniaan kuljetetut tupakkatuotteet ovat direktiivissä 2014/40/EU tarkoitettua vientiä (ks. edellä osa A);
- Isosta-Britanniasta Pohjois-Irlantiin kuljetetut tupakkatuotteet ovat direktiivissä 2014/40/EU tarkoitettua tuontia (ks. edellä osa A);
- Jotta voidaan täyttää niitä koskevat, direktiivin 2014/40/EU mukaiset sääntelyä koskevat vaatimukset, etenkin tupakkatuotteiden raportoinnin, sähkösavukkeiden ilmoittamisen, yhdistettyjen terveysvaroitusten ja jäljitettävyysskoodien osalta, talouden toimijoiden on otettava yhteyttä Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlannin osalta toimivaltaisiin viranomaisiin ja tunnisteiden antajaan.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa suljetaan kuitenkin pois Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollisuus osallistua Pohjois-Irlannin osalta unionin päätöksentekoon ja päätösten muotoiluun.²⁵

Tupakan torjuntatoimia koskevalla komission verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/health/tobacco/overview_fi) on yleistä tietoa tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden sääntelykehyksestä EU-CEG-ilmoitusportaalia koskevalla verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/health/euceg/introduction_fi) on (teknisiä) ohjeita tuotetietojen toimittamisesta. Tupakan jäljitettävyyttä koskevalla verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/health/tobacco/tracking_tracing_system_en) on (teknisiä) ohjeita tuotteiden liikkeitä ja transaktioita koskevien tietojen toimittamisesta. Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Terveysten ja elintarviketurvallisuuden pääosasto

²⁴ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 47 jakso.

²⁵ Silloin kun tiedonvaihtoa ja keskinäistä kuulemista tarvitaan, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklan nojalla perustetussa neuvoa-antava yhteisessä työryhmässä.